Od krizových interventů po speciální místnosti

Evropským dnem obětí byl v roce 1990 vyhlášen 22. únor. Má zvýšit povědomí o možné pomoci obětem trestných činů. Moravskoslezská policie je v tomto směru v některých případech příkladem.

Mohlo by vás zajímat

IVA MUŠÁLKOVÁ

Ostrava – V souvislosti s podpisem Charty práv obětí ve Velké Británii v roce 1990 byl 22. únor vyhlášen Evropským dnem obětí.

Má pomoci zvýšit povědomí o možné pomoci a podpoře nejen obětem trestných činů, ale i jejich blízkým, které obvykle tato situace rovněž zasáhne.

Podle krajské policejní mluvčí Gabriely Holčákové, moravskoslezská policie činí kroky ke zlepšení služeb pro oběti již řadu let. A leckdy je v tom příkladem i pro ostatní.

Krizoví interventi

„Od prosince roku 2010 funguje tým krizových interventů, zajišťujících bezprostřední pomoc po zvlášť závažném zločinu. Často se jejich činnost týká pomoci pozůstalým po úmrtích nejbližších členů rodiny.

V současnosti čítá 22 krizových interventů. Během čtyř let trvání týmu pomohli téměř 1270 pozůstalým či obětem v našem kraji," uvedla Holčáková jednu z forem pomoci.

Další je například informační kampaň pro oběti, která probíhala v Ostravě na sklonku minulého roku. Ve spolupráci s ostravským magistrátem bylo distribuováno několik tisíc informačních tematických letáků.

„ Ve své práci a zlepšování služeb však nejsme osamoceni, účastní se i další – městská policie, probační a mediační služba, dopravní podnik a především pracovní tým ostravského magistrátu. Díky jeho podpoře tak bylo možné službu obětem na Ostravsku rozšířit o informační tiskoviny a informační zvukové spoty," říká mluvčí Gabriela Holčáková.

Místnosti pro výslechy dětí

Už v roce 2006 byl v Ostravě zřízen první specializovaný komplex pro práci s dětskými svědky a oběťmi trestné činnosti. První výslechy dětí zde byly zahájeny na začátku roku 2007.

„Cílem je eliminovat traumatizaci obětí trestných činů zpravidla mravnostního a násilného charakteru," upřesnila policejní mluvčí.

Tyto komplexy mají podle jejích slov nezastupitelnou úlohu. Prováděný výslech zde bývá zadokumentován záznamem, a oběť tak obvykle nemusí výpověď znovu opakovat. Navíc prostředí těchto komplexů nepřipomíná úřední místnosti. „Díky pozitivním reakcím i zkušenostem byly později v kraji zřízeny další takové speciální výslechové místnosti, aktuálně je jich celkem pět. V těchto komplexech již nejsou realizovány jen výslechy dětí, ale také například handicapovaných," dodala Holčáková s tím, že místnosti jsou mimo jiné také vybaveny hračkami, které byly vyrobeny v Charitě svatého Alexandra a ty jsou při práci s dětmi využívány.

Aktuálně tyto místnosti mohou policisté využívat v Ostravě, Opavě, Frýdku-Místku, Krnově a Havířově. V loňském roce v nich bylo v našem kraji realizováno bezmála 150 úkonů. „Nejčastěji se jednalo o dětské oběti a svědky, dále tímto způsobem byly provedeny i výslechy handicapovaných osob či dospělých obětí znásilnění," doplnila Holčáková.

Pro oběti domácího násilí

Speciální místnost, připomínající domácí prostředí, byla v Ostravě zřízena v roce 2013 jako první v republice. Nyní je má ostravská policie k dispozici už čtyři a využívá je jako poradenská místa pro osoby ohrožené domácím násilím.

„Jde o místnosti, které jsou zařízeny zčásti jako obývací pokoj s jakýmsi dětským koutkem. Jsou určeny ke komunikaci specialistů se zúčastněnými domácího násilí, případně osobami, jež žádají radu, jak takovou situaci řešit," vysvětlila Holčáková s tím, že loni ostravští policisté vykázali z domácností 42 osob a poskytli poradenskou pomoc či konzultaci v téměř dvou stovkách případů.

Kolize tří aut měla tragické následky

FIDEL KUBA

Valšov – Poblíž Valšova na rozhraní Moravskoslezského a Olomouckého kraje došlo v sobotu k vážné dopravní nehodě: po poledni se tu srazila tři auta a následky byly tragické.

„Při předjíždění došlo z prozatím nezjištěných příčin ke střetu osobních vozidel Volvo, Felicie a Citroën. Volvo vyjelo mimo komunikaci a narazilo do stromu. Řidič volva se zranil lehce, ale jeho dva spolujezdci těžce. Byli letecky přepraveni do nemocnic. Třetí spolujezdec utrpěl bohužel zranění neslučitelná se životem," informovala bruntálská policejní mluvčí Pavla Jiroušková.

Operátoři zdravotnické záchranné služby dostali hlášení o neštěstí poblíž Valšova po poledni. Už první údaje hovořily o výrazné deformaci vozidla, ve kterém zůstaly tři zraněné osoby. „Na místo proto ihned vzlétly dva záchranářské vrtulníky – z Ostravy i z Olomouce. Operátoři záchranné služby Moravskoslezského kraje totiž požádali o spolupráci letecké záchranáře ze sousedního kraje. Na pomoc také vyjely tři pozemní posádky z nedalekého Bruntálu, konkrétně lékařská rendez-vous a dvě skupiny rychlé zdravotnické pomoci. U nehody tedy zasahovaly tři lékařské a dva zdravotnické týmy," zrekapituloval zásah krajský mluvčí záchranářů Lukáš Humpl.

Posádky záchranářů měly ve své péči čtyři účastníky nehody. „Pětadvacetiletý muž byl v okamžiku příjezdu záchranářů již mimo vozidlo a nejevil známky života. Základní resuscitaci u něj prováděli laičtí zachránci a v pokusech o jeho záchranu následně pokračovaly také posádky ZZS. Ani několik desítek minut trvající snaha však nevedla k úspěchu a postižený na místě podlehl následkům nehody," popsal Humpl úmrtí účastníka nehody.

O rok mladší pacient zůstal ve vozidle zaklíněný. Protože utrpěl poranění hlavy a mozku, jeho stav byl život ohrožující. Záchranáři museli zajistit jeho dýchací cesty a připojit jej k přístrojem řízené ventilaci. Po ošetřením muže převzala posádka leteckých záchranářů z Olomouce a zajistila jeho přepravu do nemocnice. Také čtyřiatřicetiletý pacient musel být před ošetřením složitě vyprošťován z vraku automobilu. „Také on byl v bezvědomí a přímém ohrožení života. Zasahující lékaři u něj zjistili poranění hlavy a mozku. Nemohli vyloučit ani další vážná zranění. Přes poskytnutou přednemocniční neodkladnou péči zůstával jeho stav kritický. Do Fakultní nemocnice v Ostravě byl postižený transportován vrtulníkem Letecké záchranné služby (LZS) Ostrava," doplnil Humpl s tím, že čtvrtým zraněným účastníkem nehody byl dvaadvacetiletý muž. Ten se záchranáři komunikoval a jeho zranění bylo středně závažné. „Vyšetření ukázalo na otřes mozku. Pozemní posádka pacienta následně předala v bruntálské nemocnici," uzavřel Humpl. Foto: HZS MSK

POLICEJNÍ ZPRÁVY

Cyklista zemřel na srdeční selhání

Třinec – Operátoři lékařské záchranné služby přijali v pátek po 9. hodině tísňový hovor, který je upozornil na zraněného cyklistu. „Nahlášeno bylo bezvědomí s bezdeším, takže pracovnice operačního střediska instruovala volající při oživovacích pokusech. Na pomoc byla zároveň ihned vyslána rychlá zdravotnická pomoc, která k postiženému dorazila za šest minut. Do akce byl vyslán i vrtulník Letecké záchranné služby," upřesnil mluvčí záchranářů Lukáš Humpl. „Kolegové našli důchodce na chodníku před domem bez známek života. V započaté resuscitaci pokračovali záchranáři, ale i přes několik desítek minut trvající úsilí byla jejich snaha neúspěšná. Zasahující lékař nakonec konstatoval smrt pro srdeční selhání," uzavřel Humpl. **(sru)**

Karavan se vznítil od ventilátoru

Ostrava – Zaparkovaná dodávka Volkswagen, přestavěná na karavan, vzplála v sobotu ráno v garáži v Hlubinské ulici. Hasiči po rychlém uhašení vozidlo vytlačili ven a prostory odvětrali. „Příčina požáru souvisí s používáním ventilátoru na vysušování vnitřku karavanu. Škoda byla odhadnuta na padesát tisíc korun," upřesnil mluvčí moravskoslezských hasičů Petr Kůdela. **(ami)**

Dva víkendové požáry na Bruntálsku

Bruntálsko – Ke dvěma požárům hospodářského objektu s letní kuchyňkou a pak kotelny vyjížděli hasiči na Bruntálsku. V pátek po 19.30 hodin vyjely čtyři jednotky hasičů k prvnímu požáru do Dětřichova nad Bystřicí. Hořela tam zděná hospodářská budova s dřevěnými krovy a plechovou krytinou. Hasiči zdolali oheň za hodinu a škodu odhadli na 200 tisíc korun. Na stejném pozemku hořelo i v sobotu večer – v kotelně rodinného domku. Požár hasiči uhasili za necelou hodinu. **(kaj)**

PĚT RAD aneb Ve kterých případech vás může legitimovat strážník obecní policie a jaká jsou jeho oprávnění

§ NOVÝ SERIÁL DENÍKU **PRÁVNÍ PORADNA**

Každý z nás čas od času řeší nějakou právní otázku, častokrát si však ani neuvědomujeme, že konkrétní záležitost v sobě skrývá mnohem více právních problémů a její řešení není tak jednoduché, jak se mohlo zpočátku zdát.

Obecní policie je orgánem obce, který zřizuje a zrušuje obecní zastupitelstvo obecně závaznou vyhláškou. Úkolem obecní policie je zabezpečování veřejného pořádku v rámci obce a plnění dalších úkolů, přičemž ve stanoveném rozsahu spolupracuje s Policií České republiky, státními orgány a orgány územních samosprávných celků. Obecní policie zřízená obcí, která je městem, statutárním městem, a v hlavním městě Praze se označuje jako městská policie. V dnešním článku se podíváme na to, k čemu všemu je strážník obecní policie (dále jen „strážník") při výkonu svého povolání oprávněn.

Rada první

Zákon o obecní policii stanoví případy, ve kterých je strážník oprávněn vyzvat osobu k prokázání totožnosti.

Strážník je oprávněn vyzvat osobu, aby prokázala svoji totožnost, pokud jde:
- o osobu, vůči které provádí úkon k plnění úkolů obecní policie
- o osobu podezřelou ze spáchání trestného činu nebo přestupku či jiného správního deliktu
- o osobu, od níž bude třeba požadovat vysvětlení
- o osobu, která odpovídá popisu osoby hledané policií nebo osoby pohřešované
- na žádost jiné osoby, jestliže tato osoba má na zjištění totožnosti právní zájem
- o osobu, která žádá o prokázání totožnosti jiné osoby
- o osobu, která oznamuje podezření ze spáchání trestného činu, přestupku nebo jiného správního deliktu

Rada druhá

K objasnění skutečností důležitých pro odhalení přestupku nebo jiného správního deliktu je oprávněn strážník požadovat vysvětlení od osob, které k tomuto objasnění mohou přispět.

Strážník je oprávněn požadovat potřebná vysvětlení od osoby, která může přispět k objasnění skutečností důležitých pro odhalení přestupku nebo jiného správního deliktu nebo jeho pachatele, jakož i ke zjištění skutečného stavu věci, a tuto osobu vyzvat, aby se ve stanovenou dobu dostavila na určené místo k sepsání zápisu o podání vysvětlení a za tímto účelem předložila potřebné doklady. Vysvětlení může odepřít pouze osoba, která by jím sobě, svému příbuznému v pokolení přímém, svému sourozenci, osvojiteli, osvojenci, manželu nebo druhu anebo jiným osobám v poměru rodinném nebo obdobném, jejichž újmu by právem pociťovala jako vlastní, způsobila nebezpečí trestního stíhání nebo nebezpečí postihu za přestupek. Vysvětlení nemůže být požadováno také od osoby, která by jím porušila státem uloženou nebo státem uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byla této povinnosti příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, zproštěna.

Rada třetí

Jestliže osoba oprávněné výzvě strážníka nevyhoví, může ji strážník předvést na služebnu Policie ČR.

Strážník je oprávněn předvést na služebnu Policie ČR osobu, která odmítla vyhovět výzvě strážníka k prokázání totožnosti či nemůže ani po poskytnutí nezbytné součinnosti strážníka svou totožnost prokázat, nebo u které se při zjišťování její totožnosti prokáže, že je osobou hledanou policií nebo pohřešovanou. Dále je strážník oprávněn předvést na policii osobu, která přes opětovnou výzvu strážníka pokračuje v jednání narušujícím veřejný pořádek nebo ohrožujícím život nebo zdraví jiných osob anebo své vlastní nebo majetek a nelze jí jiným způsobem v takovém jednání zabránit.

Rada čtvrtá

Strážník je oprávněn odejmout věc, o níž má důvodně za to, že v řízení o přestupku může být vysloveno její propadnutí nebo může být zabrána.

Strážník je oprávněn po předchozí marné výzvě k vydání věci tuto věc odejmout, jestliže lze mít důvodně za to, že v řízení o přestupku může být vysloveno její propadnutí nebo může být zabrána. Nemůže však odejmout věc, jejíž hodnota je v nápadném nepoměru k povaze přestupku. Odňatou nebo vydanou věc předá strážník orgánu, který je příslušný o přestupku rozhodnout. Pravděpodobně nejčastěji se strážníci uchylují k odebrání zbraní, kdy mají oprávnění přesvědčit se, zda osoba, která se předvádí nebo omezuje na osobní svobodě nebo proti které směřuje zákrok z důvodu jejího agresivního chování, nemá u sebe zbraň, a tuto odebrat.

Rada pátá

Strážník je oprávněn použít svou služební zbraň a jiné donucovací prostředky jen v zákonem stanovených případech.

Donucovací prostředky je strážník oprávněn použít v zájmu ochrany bezpečnosti jiné osoby nebo své vlastní, majetku nebo k zabránění výtržnosti, rvačce nebo jinému jednání, jímž je vážně narušován veřejný pořádek. Donucovacími prostředky jsou myšleny zejména hmaty, chvaty, údery a kopy, slzotvorný sprej, obušek, vytlačování vozidlem, nasazení pout, varovný výstřel, úder střelnou zbraní. Služební zbraň je strážník oprávněn použít pouze v případě nutné obrany či krajní nouze, nebo aby zamezil útěku nebezpečného pachatele, jehož nemůže jiným způsobem zadržet.

V tomto článku jsme čerpali z níže uvedených právních předpisů
Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii

Rubrika 5 rad zdarma je společným projektem Deníku a internetové právní poradny Právní linka – www.pravnilinka.cz.

Nepřehlédněte

Deník se po krátké pauze vrací k oblíbené rubrice Pět rad. V pondělí se v právní poradně dozvíte, jak postupovat v konkrétních situacích a čeho se naopak vyvarovat.
NEPŘEHLÉDNĚTE:
Příští téma: Kdy je nutné mít v trestním řízení obhájce